

Vážený pane ministře,

přijměte, prosím, naše blahopřání k převzetí této významné funkce.

Tímto otevřeným dopisem se na Vás obracíme jménem spolků, které se dlouhodobě po roce 1989 věnují problematice památkové péče v České republice. Sdružují odborníky na památkovou péči s dlouholetou praxí a vysokou odbornou erudicí v nejširším možném spektru oblastí souvisejících s ochranou a poznáváním kulturního dědictví. Stojí za námi rozsáhlá činnost zahrnující průzkum, dokumentaci a prezentaci historických stavebních památek, pořádání konferencí, workshopů a seminářů, práci s odbornou i laickou veřejností, zapojování do památkových kauz či vývoje fungování a organizace výkonu památkové péče u nás. Ke všem těmto sférám se můžeme opřít o rozsáhlou publikační činnost v odborné literatuře i prezentaci v tištěných nebo elektronických médiích.

Právě díky této detailní znalosti všech skutečných problémů v oblasti památkové péče jsme od počátku velmi pozorně sledovali proces přípravy návrhu nového památkového zákona a aktivně do tohoto procesu vstupovali. Tato naše aktivita se však ze strany autorů návrhu zákona setkala s opakovaným nezájmem. Konečné odmítnutí chystané nové právní normy Poslaneckou sněmovnou PČR však potvrdilo, že opomíjení znalostmi a zkušenostmi podloženého odborného názoru bylo závažným pochybením zpracovatelů návrhu nového památkového zákona.

Z výše uvedeného je proto zřejmé, proč jsme se zájmem zaznamenali Vaše sdělení v médiích, že se hodláte věnovat novele zákona o státní památkové péči a problematice evidence kulturních památek, jakož i návrh programového prohlášení vlády a dovolujeme si Vám tlumočit náš odborný názor na obě zmíněné problematiky, zejména ve vztahu k práci ministerstva a jeho zodpovědných pracovníků v minulých letech.

Řešení obou těchto otázek je mimo veškerou pochybnost potřebné. Zároveň však považujeme za nutné zdůraznit, že k předložení technické novely platného zákona mělo ministerstvo kultury několik příležitostí, které však k tomuto účelu z nepochopitelných důvodů využity nebyly. Jednak šlo plošnou novelizaci řady zákonů v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku, ale také později např. při novelizaci dalších právních norem, provedených zákony č. 127/2016 Sb. (památkový zákon), č. 163/2016 Sb. (trestní řád) a zejména č. 225/2017 Sb. (stavební zákon), kdy ministerstvo kultury předložilo novelizaci jediného ustanovení, týkajícího se prohlašování památkových zón, ačkoli jde o problém, který každodenní aplikaci zákona závažným způsobem rozhodně nezatěžuje. Právě tento poslední případ nasvědčuje tomu, že ministerstvo kultury o žádnou racionalizaci a lepší efektivitu výkonu státní památkové péče dosud vážný zájem nemělo.

Váš předchůdce byl opakovaně oficiální i neoficiální cestou upozorňován na vážné problémy, které provázely přípravu předchozího, Poslaneckou sněmovnou PČR následně zamítnutého,

návrhu nového památkového zákona již od stádia věcného návrhu. Zásadním nedostatkem byla skutečnost, že nová právní úprava této významné problematiky nebyla připravována na základě kvalifikované odborné analýzy a následné diskuse se zapojením co nejširší odborné veřejnosti. Naopak se uskutečňovala svéráznými, někdy pravděpodobně i účelovými, postupy, při nichž byly přehlíženy názory nekonvenující, od praxe značně odtažitým, představám autorů návrhu. Bohužel k uvedeným věcně opodstatněným výhradám odborníků s dlouholetou praxí v oboru, jimiž byl osloven, pan ministr Hermann nepřihlédl. Na rozdíl od značného počtu poslanců nejen opozičních, ale též koaličních stran, kteří naštěstí pochopili, že přijetí předloženého vládního návrhu by nejenže nevyřešilo určité nedostatky platné právní úpravy, ale naopak by vyvolalo ještě další četné komplikace v péči o zásadní část kulturního dědictví.

Máme vážné pochybnosti, zda vůbec autoři návrhu zákona tuto skutečnost dostatečně reflektovali, neboť jsme od nich zaznamenali signály, že neúspěch návrhu leží vně jeho podstaty a krach procesu jeho prosazení byl údajně způsoben pouze politickou nevhodností opozice. Z toho je zřejmé, že si početné nedostatky návrhu nejsou schopni vůbec přiznat, nebo je nadále účelově zamlčují. Proto si dovoluujeme vyjádřit opodstatněné obavy, aby záměru potřebné technické novely nebylo zneužito k opětovnému prosazování některých problematických institutů, které byly skutečnou příčinou odmítnutí návrhu památkového zákona.

Neméně závažný je problém revize evidence kulturních památek. Přestože na rozsáhlé akce řešící tuto problematiku, byly v minulosti obětovány nemalé finanční prostředky, stále přetrvává velice závažný problém věrohodnosti velkého množství dosavadních položek v Ústředním seznamu kulturních památek. Již před 17 lety (!) bylo upozorněno na skutečnost, že za účinnosti předchozí právní úpravy, zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, bylo velké množství zápisů kulturních památek do tehdejších státních seznamů provedeno bez rozhodnutí příslušného orgánu státní památkové péče, jak citovaný zákon stanovil, tedy bez právního důvodu. Tento právní názor byl publikován již v roce 2001 v odborném tisku a posléze také v obsáhlém komentáři k zákonu o státní památkové péči, který vydalo v roce 2011 nakladatelství Wolters Kluwer. Pokud vlastníci takovýchto kulturních památek namítají tyto skutečnosti, ministerstvo kultury jim obvykle vyhoví a připustí, že předmětná věc či stavba kulturní památkou není. Za celých 17 let nebyl na ministerstvu sebemenší zájem tuto závažnou situaci řešit a vyhýbal se jí i nedávný neúspěšný návrh nového památkového zákona.

S otázkou řádné institucionalizace kulturního dědictví zároveň souvisí trvalý problém liknavého přístupu ministerstva kultury k vedení řízení o prohlašování nových kulturních památek, navržených jak Národním památkovým ústavem, tak i dalšími subjekty. Důsledná kontrola přijatých podání a způsobu jejich vyřízení by ukázala skutečný, velmi neuspokojivý stav této agendy, kde dlouhodobě ze strany ministerstva kultury zjevně dochází k porušování jak hmotněprávních, tak procesních norem.

Vážený pane ministře, v důsledku všech těchto okolností je třeba si přiznat, že na úseku státní památkové péče ministerstvo kultury dlouhodobě nemá a ani nemůže mít takový kredit u odborné veřejnosti, jaký by logicky náležel ústřednímu správnímu úřadu. Z toho bohužel vyplývá, že nemůže garantovat ani nestrannou a objektivní odbornou diskusi o povaze nové právní úpravy státní památkové péče, která je nezbytným předpokladem její kvalitní přípravy.


Pokud byste měl zájem, rádi se s Vámi sejdeme osobně, abychom Vám mohli naše postoje podrobněji zdůvodnit a poskytnout Vám pohled na zásadní problémy ochrany kulturních památek z úrovně terénní praxe, kterého se Vám od vedoucích úředníků ministerstva kultury jen těžko dostane. Pokud uznáte tuto naši nabídku za přínosnou a budete takové setkání iniciovat, rádi se přizpůsobíme Vaším časovým možnostem.

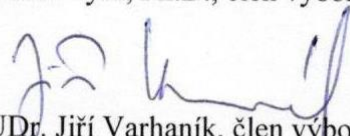
Děkujeme Vám za Váš zájem a zůstáváme s pozdravem.

Dne 19. ledna. 2018.

**Za Sdružení pro stavebněhistorický průzkum, z. s. :**

Sídlo: Stochovská 151/12, 161 00 Praha 6 – Ruzyně  
Kontakty: shp@svornik.cz, +420604109295

  
Doc. ing. Michael Rykl, Ph.D., člen výboru

  
JUDr. Jiří Varhaník, člen výboru

**Za Sdružení profesionálních pracovníků památkové péče:**

Sídlo: Vídeňská 270/60, 639 00 Brno-střed, Štýřice  
Kontakty: spppp@spppp.eu, +420607630907

  
ing. arch. Dana Novotná, Ph.D., předsedkyně

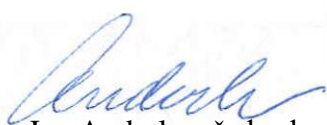
**Za Památkářskou obec českokrumlovskou:**

Sídlo: Dlouhá 30, 381 01 Český Krumlov  
Kontakty: serak.m@seznam.cz, +420732130996

  
MUDr. Martin Šerák, člen představenstva

**Za Klub Augusta Sedláčka z. s.:**

Sídlo: Úslavská 1815/49, 326 00 Plzeň  
Kontakty: klub\_augusta\_sedlacka@centrum.cz, +420604261000

  
Ing. Jan Anderle, předseda výboru